

ved denne Lejlighed. Der er ligeledes udelukket saadanne Ændringer, der maatte siges at røre ved de principielle Synspunkter, hvorpaa Loven af 1899 hviler. Dette Synspunkt har man enstemmig fra hele Udvalget ment at maatte tiltræde, fordi man maatte give Ministeriet Ret i, at dette hele Forhold vedrørende Folkeskolen ikke endnu er kommet paa et Stadium, hvor der kunde være Spørgsmaal om at optage ny Principspørgsmaal til Debat eller rokke ved de ældre Principper. Dertil maatte der foreligge en længere Tids Erfaring, henset til, at der var en saa grundig Forandring af Forholdene, som Loven af 1899 havde bevirket, og dertil forelaa endnu langt fra tilstrækkeligt Materiale. Og for saa vidt som der naturligvis kan blive Spørgsmaal om, hvorvidt dette eller hint Punkt hører med til Principperne eller ikke, maatte man holde sig inden for den Afgørelse, Ministeriet her havde truffet, thi det og det alene har det Materiale til Raadighed, hvorefter der kan skønnes over, hvorvidt der er nogen Trang til at foretage Rettelser paa et eller andet Punkt. Det har et Rigsdagsudvalg selvfølgelig ikke, man maa da følge det Skøn, som Regeringen har truffet efter den bedste Overvejelse, og kan ikke gaa uden for det, uden at stille sig paa det Standpunkt, at man saa ikke vilde have denne Lov, fordi den ikke tog noget andet med. Og denne Betragtningssaaade have alle de, som have henvendt sig med Andragender til Regering og Rigsdag, heller ikke stillet sig paa, idet de med Anerkendelse og Velvillie have modtaget Forslaget, saaledes som det er kommet, med de Forbedringer, det indfører, uden at nogen af dem har stillet sig paa det Standpunkt, at man ikke vilde have disse Forbedringer, fordi man ikke tillige kunde faa noget andet med.

Jeg bemærker dette, fordi der for Landstingets Udvalg saa vel som for Folketingets har foreligget en stor Mængde Andragender, af hvilke flere gik ud paa, at ogsaa andre Punkter skulde tages med ved denne Lejlighed, at Lovforslagets Ramme skulde udvides eller paa enkelte Punkter Tilføjelser ske, som vare i Strid med den Betragtning, jeg har gjort gældende, at man maatte holde sig inden for den af Regeringen trukne Ramme. Alle disse Andragender have vi taget i Betragtning og overvejet dem under vore Forhandlinger — naturligvis for saa vidt de have foreligget for os, inden vore Forhandlinger vare afsluttede. Jeg bemærker

dette, fordi der endnu i forrige Møde blev henvist til Udvalget et Andragende, som altsaa først kom os i Hænde, efter at Betænkningen var afgiven, og jeg bemærker det ogsaa med Hensyn til et Andragende, der er modtaget i Dag, hvorfor det selvfølgelig heller ikke har kunnet komme under Overvejelse, nu da vore Forhandlinger for længst vare afsluttede. For øvrigt har jeg ved at gennemløbe dette Andragende set, at det angaar det samme Punkt som et tidligere Andragende.

For saa vidt disse Andragender gaa ud paa at udvide Lovforslagets Ramme ud over det Synspunkt, Regeringen har anlagt, og som vi have maattet følge, have vi ikke kunnet tage Hensyn til dem, selv om man i øvrigt kunde stille sig velvillig lige over for Tanken i dem. Denne Velvillie lige over for disse Andragender har til visse ikke manglet i Udvalget, lige saa lidt som den — det mener jeg ogsaa at maatte udtale — har manglet hos Folketingsudvalget, og lige saa lidt som den endelig har manglet hos Regeringen, det fremgaar af selve de Bemærkninger, hvormed det oprindelige Lovforslag ledsagedes. Jeg skal imidlertid for et Par enkelte af disse Andragenders Vedkommende paavise, hvorfor det Synspunkt, vi have anlagt, har maattet udelukke os fra at tage Hensyn til dem, aldeles bortset fra disse Andragenders Realitet.

Jeg bemærker det saaledes først med Hensyn til et Andragende, som er indkommet fra de private Realskolelærere om, at disse Lærere maatte faa Ancienneteten fra deres Virksomhed ved den private Realskole medregnet. Bortset fra de reelle Grunde, der kunne tale for eller imod dette, ligger det ganske uden for den oprindelige Lovs Omraade og lige saa sikkert uden for det Omraade, vi her beskæftige os med. Af mange Bestemmelser i Loven af 1899 fremgaar det jo tilstrækkelig tydeligt, at den kun handler om og kun vil handle om Folkeskolen. Paa en ganske udtrykkelig Maade har den hævdet dette ved Bestemmelsen om det Tilskud, der tilstaaes de private Skoler, idet dette Tilskud kun kan komme Skoler til gode, som ikke forberede til den særlige Præliminæreksamen, Realeksamen eller Mellem-skoleeksamen, eller hvad den nu kaldes. Dem har man holdt strengt udenfor, og for saa vidt altsaa et saadant Andragende begrundes ved det Hensyn, at nu ere Forholdene forandrede, idet Folkeskolen navnlig paa Grundlag af den Lov, som er fremkommen angaaende de højere Almenskoler,